

Kampf ve ark., 22 çalışmanın analizinden, Şiddetli Akut Solunum Yolu Sendromu (SARS) koronavirüsü, Orta Doğu Solunum Sendromu (MERS) koronavirüsü veya endemik insan koronavirüsü (HCoV) gibi insan koronavirüslerinin metal, cam veya plastik gibi cansız yüzeylerde dokuz güne kadar kalabileceği, ancak etanol (%62-71), %0,5 hidrojen peroksit veya %0,1 sodyum hipoklorit ile yüzey dezenfeksiyon prosedürleriyle bir dakika içinde etkili bir şekilde inaktive edilebileceği sonucuna ulaşmıştır. (Kampf G, 2020)

COVID-19'a neden olan virüsün yüzeylerde ne kadar kalabildiği henüz tam olarak bilinmemekteyse de, diğer korona virüsü türlerine benzediği düşünülmektedir. Bu konuda yapılan bir çalışma, korona virüsünün yüzeylerde 2 saat ile 9 gün arasında kalabildiğini göstermektedir (20).

Eczane personeli tüm çalışma ortamlarını, kullandıkları nesne ve ekipmanları mevcut temizlik ve dezenfektan kılavuzları ile ilgili yönetmeliklere uygun olarak düzenli olarak ve dikkatlice temizlemelidir. (Çin Eczacılar Birliği, 2020)

Dezenfektanlar ve kontamine nesnelere sıklıkla uygulanan yöntemler için Ek 2'ye bakınız.

Buna ek olarak, Amerikan Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri, inceleme altındaki kişilerin veya COVID-19 olduğu onaylanmış kişilerin bulunduğu veya kendi başına izole edilebileceği evlerin temizlenmesi ve dezenfeksiyonu hakkında ayrıntılı öneriler içeren bir kılavuz yayımlamıştır. Kılavuz, virüsün ortamlarda hayatta kalmasını sınırlamayı amaçlamaktadır; bu belge, temizleme ve dezenfekte etme arasında önemli bir ayırım yapmaktadır:

- **Temizlemek** mikropların, kirin ve yabancı maddelerin yüzeylerden uzaklaştırılması anlamına gelir. Temizlik mikropları öldürmez; ancak, sayılarını ve enfeksiyon yayma risklerini azaltır.
- **Dezenfekte etmek** yüzeylerdeki mikropları öldürmek için kimyasalların kullanılması anlamına gelir. Bu işlem, kirli yüzeyleri veya mikropları mutlaka temizlemez; ancak, temizlendikten sonra bir yüzeydeki mikropları öldürerek, enfeksiyon yayılma riskini daha da azaltabilir. (Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri, 2020)

Enfeksiyon kontrolü: Diğer önlemler

1. Solunum hijyeni tedbirlerini, özellikle hastalar başta olmak üzere herkes tarafından her zaman uygulanmalıdır. Solunum hijyeni, el hijyenine ek olarak öksürük veya hapşırma sırasında maske, mendil veya kol kullanılarak ağzı ve burnu kapatmak anlamına gelmektedir.
2. Ağzı veya burnu kapatma sırasında kullanılan materyaller atılmalı veya atılmayacaksa su ile sabun veya deterjan kullanılarak gereğince yıkanmalıdır.
3. Vücut sıvılarına, özellikle ağız ve solunum salgılarına ve fecese doğrudan temas etmekten kaçınılmalıdır. Ağız bölgesine veya solunum yollarına bakım sağlarken veya feces, idrar ve diğer ifrazatlar ile uğraşırken tek kullanımlık eldivenler kullanılmalıdır. Eldiven kullanımından önce ve sonra mutlaka el hijyeni tedbirleri uygulanmalıdır.
4. Hastalar veya hasta bakımı sırasında kullanılmış olan atık eldiven, peçete, maske ve diğer tıbbi atıklar, diğer atıklarla birleştirilmeden önce hastanın bulunduğu odada üzeri kapalı ayrı bir kaba koyulmalıdır. Ülkeler, atığın izlenmeyen açık bir çöplüğe atılması yerine, düzenli depolama sahasında tıbbi atık olarak bertaraf edilmesini sağlamak için mümkün olan her yerde tedbirler almalıdırlar. Eldivenlerin ve maskelerin hijyenik olmayan bir şekilde yeniden kullanılmasını önlemek ve deri ve giysilerin kontamine malzemelerle doğrudan temasını